

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การคงอยู่ของเพลงพื้นบ้าน (ซอ) ในจังหวัดเชียงใหม่		
ชื่อผู้เขียน	นางสาวสิรินุช วงศ์สกุล		
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต	สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ		
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยงยุทธ เปลี่ยนผดุง	ประธานกรรมการ	
	อาจารย์ วิสุทธิ์ วานิช	กรรมการ	
	รองศาสตราจารย์ ดร.พศิน แต่งจวง	กรรมการ	

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการคงอยู่ของเพลงพื้นบ้าน (ซอ) ในจังหวัดเชียงใหม่ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการคงอยู่ของเพลงพื้นบ้าน (ซอ)

ข้อมูลในการวิจัยได้จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก และการสังเกตการแสดงจริงในภาคสนาม ข้อมูลได้รับการวิเคราะห์ แยกแยะ จัดหมวดหมู่ นำเสนอโดยการบรรยายและสรุปเชิงวิเคราะห์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

เพลงพื้นบ้าน (ซอ) ในจังหวัดเชียงใหม่คงอยู่ได้เนื่องจากมีการพัฒนารูปแบบการแสดงเป็นระยะๆ จากการขอคู่ เป็นละครซอ และซอสดริงตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีการดัดแปลง ปรับเปลี่ยนเนื้อหา ภาษา การแต่งกาย และเครื่องดนตรี ให้มีความสอดคล้องกับยุคสมัย ทันทต่อเหตุการณ์ปัจจุบันและความต้องการของผู้ฟังเฉพาะกลุ่ม ในส่วนของพื้นที่การแสดงและผู้ว่าจ้าง เขตอำเภอรอบนอกยังเป็นพื้นที่ที่มีผู้ว่าจ้างและผู้เชิญให้ช่างซอไปแสดงในงานบุญและงานประเพณีของชุมชนอยู่เป็นประจำ ปัจจุบันช่างซอมีโอกาสในการเผยแพร่การซอผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งแถบบันทึกเสียง วิทยูและโทรทัศน์ ทำให้ซอมีรูปแบบการเผยแพร่ถึงผู้ฟังและผู้ชมกว้างขวางขึ้น

การคงอยู่ของเพลงพื้นบ้าน (ซอ) ของเชียงใหม่ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ได้แก่ การตั้งคณะซอจากเดิมที่ต่างคนต่างแสดงอย่างอิสระทำให้ผู้ว่าจ้างติดต่อได้สะดวก การรวมกลุ่มของช่างซอเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การปรับรูปแบบการแสดงให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ชม/ผู้ฟังเฉพาะกลุ่ม การถ่ายทอดการซอสู่ผู้เรียนรุ่นใหม่ กลุ่มผู้ว่าจ้างและผู้เชิญช่างซอไปแสดงและงานบุญและประเพณีพื้นบ้านที่เจาะจงใช้ซอไปแสดงเท่านั้น

Thesis Title Retention of Traditional Lanna Folk Songs (Sor) in Chiang Mai Province

Author Miss.Sirinuch Wongskul

M.Ed. Nonformal Education

Examining Committee

Asst.Prof.Yongyuth Pliapadung	Chairman
Lect.Visut Vanich	Member
Assoc.Prof.Dr.Phasina Tangchuang	Member

Abstract

This thesis was aimed at examining the continued existence or retention of the traditional Lanna folk songs called sor in Chiang Mai Province. Moreover, it probed related factors which made such retention possible.

The researcher collected needed data by interviewing, informally, key informants and observing actual performance in the field. Subsequently, collected data were classified, categorized, cross-checked, analyzed, and descriptively and analytically presented.

Finding were as follows :

It, sor, continued to exist due to the fact that it had been able to periodically improve its performing formats and styles, i.e., from a duet type to a musical play and a string-band performances. In addition, its contents, language, to suit the reality and requirements of times as well as needs of specific audiences.

As regards the performing sites and employers it was found that outlying districts constituted the areas where employers and invitees regularly extended invitation for sor performers to perform at community merit-making and traditional ceremonies and/or fairs. The current availability of such numerous televisions made it

possible for sor performers/artists to make their performances accessible to more and wider audiences and viewers.

The continued existence of sor in Chiang Mai Province depended upon a number of factors. The banding together of formerly independent individual performers/artists made it easier and more convenient for prospective employers/invitees to contact. Such banding together also made it possible for performers/artists to exchange ideas and experiences, improve their performing styles and formats to meet the needs and tastes of traditional Lanna folk songs to newer generations of learners, employer and invitee groups, and those attending or participating in those community merit-making and traditional ceremonies and fairs.